

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Jak rozmawiać z dziećmi o pieniądzu

dr Ewa Tokajuk

Uniwersytet w Białymstoku

8 maja 2014 r.

Organizatorzy

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

- Stosunek do pieniędzy
- Zwyczaje rodzinne
- Reakcje rodziców w stosunku do dziecka
- Mam prawo/zasługuję
- Przekonania nieświadome, w tym wdrukowane
- Nieświadome definicje
- Mechanizmy systemowe

Pieniądze

- Zarabianie
- Gromadzenie
- Wydawanie
- Tracenie
- Pomnażanie
- Posiadanie

Negatywne Przekonania na temat pieniędzy.

- Zależność: jeśli „A to B” lub „jest A ponieważ jest B” i określa jednoznaczną zależność przyczynowo-skutkową jakiejś sytuacji (stanu rzeczy).
- **„Pieniądze są złe, ponieważ zmuszają ludzi do robienia złych rzeczy”.**
- Wyrażamy w sposób autorytarny zależność – niekoniecznie obiektywnie prawdziwą.

Skąd się biorą pieniądze?

- Pieniądze nie rosną na drzewach
- Nie mam worka z pieniędzmi

Jaki wyrażasz stosunek do pieniędzy przy dziecku?
Jakie stosunek do pieniędzy będzie miało dziecko z takimi przekonaniami?

- Pieniądze wyzwalają u ludzi najgorsze instynkty, dlatego są złe.
- Bogaci są podli i krwio pijcy.
- Pierwszy milion trzeba ukraść.
- Tylko złodzieje są bogaci.
- Pieniądze psują charakter człowieka.

**Jaki wyrażasz stosunek do pieniędzy przy dziecku?
Jakie stosunek do pieniędzy będzie miało dziecko z takimi
przekoniami?**

- Bez pracy nie ma kołaczy.
- Ciężką pracą ludzie się bogacą.
- Kto nie pracuje ten nie ma.

- Na wszystko w życiu trzeba zapracować.

- „Pieniądze – zło konieczne.”

**Jaki wyrażasz stosunek do pieniędzy przy dziecku?
Jakie stosunek do pieniędzy będzie miało dziecko z takimi
przekoniami?**

- Bogactwo osamotnia ludzi
- Kto jest bogaty, nie ma prawdziwych przyjaciół
- Bogaci nie mogą spokojnie spać
- Pieniądze przynoszą zmartwienia i problemy
- Pieniądze śmierdzą
- Bogactwo jest niesprawiedliwe – tylu ludzi przymiera głodem

**Jaki wyrażasz stosunek do pieniędzy przy dziecku?
Jakie stosunek do pieniędzy będzie miało dziecko z takimi
przekoniami?**

- Bogactwo osiąga się kosztem zdrowia
Kto nie ma pieniędzy, jest kompletnym niedołągą
Bieda jest poniżająca i okrutna
- Pieniądze dają szczęście
- Bóg kocha biednych

- Pieniądze są miarą naszej wartości w społeczeństwie

- **Pieniądze są korzeniem wszelkiego zła**

- Pieniądze są neutralne.

- Nasza postawa wobec nich już nie.
- Nasze wybory finansowe decydują o tym, czy pieniądze będą błogosławieństwem czy przekleństwem dla nas i dla tych, na których mamy wpływ.

Jak zmieniać negatywne przekonania na pozytywne?

„albo-albo” na „i/oraz”:

- **w życiu można być szczęśliwym oraz bogatym**
- **można być uczciwym i bogatym**
- **można być wyrozumiałym i bogatym**
- **można być życzliwym i bogatym**

Przekonania na temat siebie

- Jak myślisz o pieniądzach i jak myślisz o sobie?
- Czy potrafię?
- Czy dam radę?
- Ile jestem wart?

Umiejętność planowania i planowego działania(realizacja celów)

- Nieświadomy plan finansowy: jest wypadkową nieświadomych przekonań i automatycznych (nawykowych) reakcji na okoliczności - a więc jest przypadkowy.
- Przypadkowe działania prawie nigdy nie doprowadzają ludzi do sukcesu finansowego, dlatego zmiana ograniczającego przekonania, jakoby do sukcesu finansowego nie był potrzebny żaden plan, jest niezwykle istotna.

- **„Głównym powodem naszych kłopotów finansowych jest to, że mimo długich lat nauki, nie nabywamy w szkole wiedzy o pieniądzach. Tak więc uczymy się pracować za pieniądze, a nie uczymy się o tym, jak pieniądze powinny pracować dla nas.” – Robert Kiyosaki**

- **Czy Twoje dziecko ma szansę zdobywać wiedzę o pieniądzach?**
- **Czy uczysz je jak pracować ?**
- **Czy jak zarabiać i pomnażać?**

Kultura oszczędzania i pomnażania

- Czy uczysz i zachęcasz dziecko do oszczędzania?
- Czy uczysz i zachęcasz dziecko do myślenia o pomnażaniu pieniędzy?
- Czy w ten sposób będzie potrafiło pomnażać i zarabiać pieniądze?